

Umowy cywilnoprawne i B2B pod kontrolą PIP w 2026 r.

– jak bezpiecznie zawierać, rozliczać i dokumentować współpracę po zmianach

CO ZYSKASZ?

Certyfikat

Materiały szkoleniowe

Sesja QA

PROGRAM SZKOLENIA

1. Umowy cywilnoprawne i B2B – podstawy prawne i praktyczne różnice

- umowa o pracę a umowy cywilnoprawne – podstawowe różnice,
- umowa zlecenia, umowa o świadczenie usług, umowa o dzieło, kontrakt menedżerski i B2B,
- kiedy umowa cywilnoprawna jest prawidłową formą współpracy,
- kiedy forma umowy staje się ryzykowna z perspektywy PIP, ZUS i urzędu skarbowego,
- znaczenie nazwy umowy a faktyczny sposób wykonywania pracy.

2. Stosunek pracy a zlecenie/B2B – kryteria oceny według art. 22 Kodeksu pracy

- definicja stosunku pracy,
- podporządkowanie pracownicze – najważniejsze kryterium ryzyka,
- miejsce i czas wykonywania pracy,
- osobiste wykonywanie obowiązków,
- wykonywanie pracy pod kierownictwem,
- ryzyko organizacyjne, osobowe i ekonomiczne po stronie pracodawcy,
- ciągłość, powtarzalność i odpłatność pracy,
- kiedy „samozatrudnienie” może zostać uznane za ukryty etat,

- przykłady zapisów i praktyk, które zwiększają ryzyko zakwestionowania umowy.

3. Nowe uprawnienia PIP w 2026 r. – co zmienia się dla pracodawców i zlecniodawców

- zakres reformy Państwowej Inspekcji Pracy,
- możliwość potwierdzania istnienia stosunku pracy przez PIP,
- decyzja administracyjna a dotychczasowe postępowanie sądowe,
- procedura: kontrola, polecenie usunięcia naruszeń, dalsze działania PIP,
- odwołanie do sądu pracy,
- kontrole zdalne i lepsza wymiana danych między PIP, ZUS i KAS,
- wzrost znaczenia analizy ryzyka przy typowaniu podmiotów do kontroli.

4. Kontrola PIP umów cywilnoprawnych i B2B – przebieg krok po kroku

- podstawy wszczęcia kontroli: skarga, plan kontroli, analiza ryzyka,
- kontrola zapowiedziana i niezapowiedziana,
- uprawnienia inspektora pracy,
- dostęp do dokumentów, danych, korespondencji i regulaminów,
- rozmowy z osobami wykonującymi pracę,
- znaczenie faktycznej organizacji pracy, nie tylko treści umowy,
- protokół kontroli, zastrzeżenia, środki prawne,
- jak przygotować osobę reprezentującą firmę podczas kontroli.

5. Co PIP będzie badać przy zleceniu i B2B – lista obszarów ryzyka

- czy wykonawca ma realną samodzielność,
- kto ustala godziny pracy,
- kto wyznacza miejsce wykonywania usług,
- czy występuje grafik, dyżury, urlopy, polecenia służbowe,
- czy wykonawca może odmówić wykonania zadania,
- czy może posłużyć się zastępcą lub podwykonawcą,
- czy ponosi odpowiedzialność za rezultat lub sposób wykonania usługi,
- czy korzysta z własnych narzędzi,
- czy obsługuje innych klientów,

- czy ma ryzyko gospodarcze,
- czy występuje kontrola typowa dla pracownika,
- czy sposób komunikacji przypomina relację przełożony–pracownik.

6. Umowa zlecenia w praktyce – konstrukcja, rozliczenia, dokumentacja

- obowiązkowe i rekomendowane elementy umowy zlecenia,
- minimalna stawka godzinowa w 2026 r.,
- wynagrodzenie godzinowe, ryczałtowe i mieszane,
- terminy wypłaty wynagrodzenia,
- ewidencja godzin wykonywania zlecenia,
- brak ewidencji lub brak informacji od zleceniobiorcy – konsekwencje,
- umowa zlecenia z własnym pracownikiem,
- umowa zlecenia z osobą uczącą się do 26. roku życia,
- zlecenie z emerytem, rencistą, osobą na urlopie bezpłatnym, wychowawczym, macierzyńskim lub rodzicielskim,
- zbiegi tytułów do ubezpieczeń,
- potrącenia z umów cywilnoprawnych,
- świadczenia chorobowe i macierzyńskie zleceniobiorców.

7. Umowa o dzieło – kiedy jest dopuszczalna i dlaczego jest ryzykowna

- cechy umowy o dzieło,
- rezultat a staranne działanie,
- dzieło materialne i niematerialne,
- najczęstsze błędy przy zawieraniu umów o dzieło,
- zgłoszenie umowy o dzieło do ZUS,
- umowa o dzieło z własnym pracownikiem,
- rozliczanie wynagrodzenia, koszty uzyskania przychodu, autorskie koszty uzyskania przychodu,
- ryzyka przekwalifikowania dzieła na zlecenie albo stosunek pracy.

8. B2B i samozatrudnienie – jak odróżnić prawdziwą współpracę gospodarczą od ukrytego etatu

- dokumenty, które warto pozyskać przed podpisaniem umowy B2B,

- CEIDG/KRS, NIP, REGON, VAT, rachunek bankowy, ubezpieczenia, zakres PKD,
- jak skonstruować bezpieczną umowę B2B,
- samodzielność przedsiębiorcy,
- odpowiedzialność za wykonanie usługi,
- możliwość świadczenia usług dla innych klientów,
- brak podporządkowania organizacyjnego,
- zasady korzystania z narzędzi i infrastruktury firmy,
- ryzyka przy wyłączności, stałym grafiku, urlopach, mailu firmowym i poleceniach służbowych,
- B2B z byłym pracownikiem – szczególne ryzyka.

9. Zapisy umowne, które pomagają ograniczyć ryzyko kontroli

- klauzula samodzielności,
- klauzula braku podporządkowania,
- klauzula zastępstwa lub podwykonawstwa,
- zasady odbioru usług,
- rozliczenie efektu lub zakresu usługi,
- odpowiedzialność wykonawcy,
- poufność, RODO, zakaz konkurencji,
- zasady rozwiązania umowy,
- kary umowne – kiedy są dopuszczalne, a kiedy ryzykowne,
- czego nie wpisywać do umów cywilnoprawnych i B2B.

10. Dokumentacja i dowody w trakcie kontroli PIP

- umowy, aneksy, rachunki, faktury,
- ewidencja godzin zleceniobiorców,
- korespondencja mailowa i komunikatory,
- procedury wewnętrzne i regulaminy,
- zakresy obowiązków, instrukcje, raporty,
- dowody samodzielności wykonawcy,
- dokumentacja współpracy z przedsiębiorcami B2B,

- jak uporządkować dokumenty przed kontrolą.

11. Konsekwencje nieprawidłowego stosowania zleceń, dzieł i B2B

- stwierdzenie istnienia stosunku pracy,
- obowiązek zawarcia umowy o pracę,
- skutki pracownicze: urlop, czas pracy, ochrona zatrudnienia, świadectwo pracy,
- skutki ZUS i podatkowe,
- odpowiedzialność wykroczeniowa,
- ryzyko roszczeń ze strony współpracowników,
- ryzyko kontroli krzyżowych PIP, ZUS i KAS,

12. Audyt umów cywilnoprawnych i B2B przed kontrolą PIP

- jak przeprowadzić wewnętrzny audyt umów,
- macierz ryzyka: niskie, średnie i wysokie ryzyko zakwestionowania,
- analiza dokumentów i faktycznego sposobu współpracy,
- kiedy warto zmienić umowę,
- kiedy trzeba zmienić praktykę organizacyjną,
- kiedy rozważyć przejście na umowę o pracę,
- jak dokumentować działania naprawcze,
- checklisty kontrolne dla HR, kadr, zarządu i działu prawnego.

PROWADZĄCY

Kalina Kaczmarek - ekspertka prawa pracy z ponad 20-letnim doświadczeniem, specjalizująca się w tzw. „twardym HR”. Od 2001 do 2018 roku pracowała w Państwowej Inspekcji Pracy – Okręgowym Inspektoracie Pracy w Gdańsku, pełniąc funkcję inspektora, a następnie starszego inspektora pracy. Brała udział w licznych postępowaniach sądowych, zapewniając ochronę prawną pracowników i udzielając porad w siedzibie Inspekcji.

